

Masteroppgaver levert september 2005

Edelsteen, Siri: Effekten av «electoral engineering» i Bosnia. En analyse av valgene 1996-2004.

Lorenzo Di, Henrik: Regionalisme og regionalisering i Italia: Aktør, innhold og retning.

Lønsethagen, Janne: Does the European Central Bank Matter? An Analysis of Convergence of Inflation Rates.

Skjørestad, Ella: Hva kan forklare konkurransesetting i norske kommuner. – En kvantitativ analyse.

Ørstad, Vegard: The state and economic development: Understanding neoliberalism versus interventionist approaches.

Hovedfagsoppgaver levert september 2005

Guse, Camilla Ribbing: Kultur, økonomi og regionale partier – en studie av forutsetninger for tilstedeværelse av regionale partier i 15 vesteuropeiske regioner.

Hamre, Anna: Explaining democracy development in Azerbaijan; does oil prevent democracy? A comparative approach.

Lindøy, Sverre: Kva gjekk gale? – Ein diakron analyse av nasjonsbygging i jugoslaviske regime.

Rydland, Lars Tore: Algeria 1994-95: The failure of a democratic transition.

Østensen, Åse Gilje: Outsourcing peace? The United Nations' use of Private Security and Military Companies.

Aass, Silje Dalsbotten: State responses to terrorism in Italy the period 1969-1984.

Innleverte masteroppgaver november 2005

Arnesen, Sveinung: Predicting the 2004 US Presidential Election.

Folkestad, Bjarte: From Russia with Cleavages. A Study in Party System and Voting Behaviour in Post-Communist Russia.

Halleland, Hilde: Skillelinjestruktur i Øst- og Sentral-Europa. En analyse av konfliktlinjemønsteret i Tsjekkia og Slovakia, 1993 – 2004.

Hjulstad, Bjørnar: Politisering av FN's humanitære aktører i komplekse politiske kriser.

Nødseth, Linda: Medisin eller bensin? Ei komparativ analyse av effekten av autonomi i fem europeiske regioner.

Pettersen, Pål: Avhengighet som utvikling? Afrikanske staters rolle i kampen mot HIV/AIDS.

Roland, Steinar: Makt og olje i den Kaspiske Region. En komparativ analyse av motivene bak regionale og eksterne aktørers stormaktspill i den Kaspiske region.

Stuveseth, Siri: NEW FORTUNES – CRIMES BEHIND? A Comparative Analysis of Political Corruption in China and Russia.

Vatnaland, Hanne: Citizenship rights in of the holy land and the Case of Israeli Palestinians.

I alt har 43 studenter avlagt hovedfags- eller master-gradseksamen i 2005.

Orienterings- møter våren 2006

SAMPOL110

Mandag 13. januar, kl. 11:15 - 12
Stort Auditorium, SV-bygget

SAMPOL213, 214, 215, 250
Mandag 13. januar, kl. 12:15 - 13
Stort Auditorium, SV-bygget

MASTER

Fredag 19. januar, 14:15
Lunsjrommet, Christiesgt. 15

Stipendiat i samanliknande politikk

Ved Institutt for samanliknande politikk, Det samfunnsvitskaplege fakultet, er det ledig ei stilling som stipendiat (universitetsstipendiat) for fire år. Det er ønskeleg med snarleg tilsetjing.

Instituttet har 4 forskingsgrupper innanfor desse felta:

- Metode
- Institusjonsutvikling i nye demokratiar
- Europeisk politikk
- Kjønn og velferd

Den som vert tilsett må kunne gå inn i ein av desse gruppene.

Søkjare med prosjekt innan kjønn og velferd eller europeisk politikk vil bli prioritert.

For nærare omtale av Institutt for samanliknande politikk sjå <http://ugle.svf.uib.no/sampol/>

Søklarar må ha master-/cand.politgrad i samanliknande politikk eller tilsvarande utdanning.

Søknad, som inneheld fullstendig oversyn over utdanning og tidlegare verksemd, vedlagt kopiar av vitnemål og attestar, og vitskaplege arbeid og liste over desse (alt i 4 eksemplar) skal sendast til Det samfunnsvitskaplege fakultet, Postbok 7800, 5020 Bergen, innan 04.01.2006.

Nærare opplysningar kan ein få ved å vende seg til instituttleiar professor Lars Svåsand, epost: lars.svasand@isp.uib.no eller telefon 55 582182 eller seniorkonsulent Ragnhild Hvoslef Krüger, telf. 55 583316, epost: ragnhild.kruger@isp.uib.no

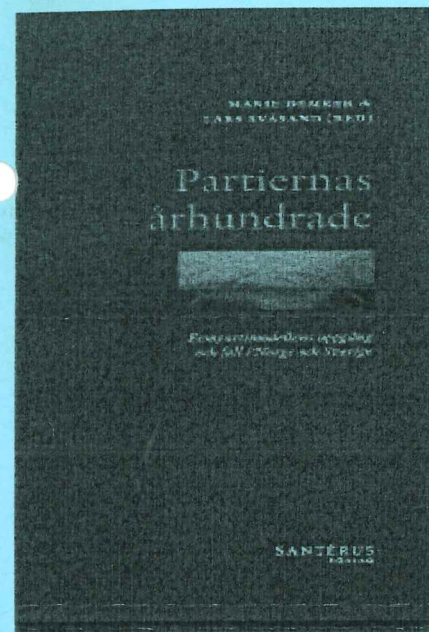

God Jul!

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for sammenliknende politikk
Adr: Christiesgt. 15, 5007 Bergen
Tlf: 55 58 21 75/78. Faks: 55 58 94 25
e-mail: post.isp@uib.no
Instituttstyrer:
Professor Lars Svåsand
Layout: Terese Zeil

3/05

Nye bøker

Partiernas århundrade Fempartimodellens oppgang og fall i Norge og Sverige.

Marie Demker & Lars Svåsand
(red)
472 s, hft, ISBN 91-89449-76-2

Norges och Sveriges politiska utveckling och politiska institutioner liknar varandra. De bägge har sedan 1950-talet använt ett s k "femparti-modell". Numera ger inte modellen längre en rimlig bild av partisystemen.

Essäerna i denna bok är skrivna av forskare i både Sverige och Norge och söker beskriva och förklara hur och varför denna modell brutit samman och hur de nya partierna kan förklaras utifrån fempartimodellens utgångspunkter. Har modellen egentligen någon stabil grund, eller bygger den bara på den tillfälliga likhet som uppstod i de nordiska länderna efter andra världskriget?

Forskare från både Norge och Sverige

SamPol aktuelt

analyserar i denne bok hur de hundre åren efter unionens oppløsning har påverkat de båda ländernas partier och partisystem.

Medverkar gör:
Jacob Aars, Torbjörn Bergman, Henry Bäck, Dag Arne Christensen, Marie Demker, Jan Oskar Engene, Svante Ersson, Ulf Lindström, Cecilia Malmström, Audun Offerdal, Helen Richard, Kaare Strøm, Lars Svåsand, Anders Widfeldt, Ingemar Wörlund

Changing the Basis of Citizenship in the Modern State. Political Theory and the Politics of Diversity.

PUBLISHER:
The Edwin Mellen Press

EDITORS: Hakan G. Sicakkan
and Yngve Lithman (eds.)

Both editors are working at the International Migration and Ethnic Relations Research Unit (IMER-Bergen), University of Bergen, Norway. In *Changing the Basis of Citizenship in the Modern State*, recognized scholars address the question «How should political institutions, and not least social scientists, transform their conceptions of citizenship in order to include diverse modes of belonging?» The book is one of the concrete results of several years' collaboration between the contributors. The editors' contribution comprises an innovative perspective of citizenship in diverse societies.

ABSTRACT: How should political institutions, and not least social scientists, transform their conceptions of membership in order to include diverse modes of belonging? This is the

central question for a normative theory of citizenship in diverse societies. The essays in this book, authored by scholars from several European universities, propose answers to this question.

To provide a solid interdisciplinary basis for theorizing the links between belongings and memberships in contexts of diversity, this volume brings together the conceptual and methodological tools of political theory, social theory, history, political science, and sociology.

The book starts with an overview of the theoretical and conceptual challenges linked with the topic. It continues with an excursion into the modern history of Western Europe, the United States, Canada, and Turkey. This effort aims to exemplify the context-specific historical mismatches between belongings, memberships, and political institutions. In its second part, the book presents the mainstream visions of citizenship, and it suggests alternative normative visions of citizenship in diverse societies.

Finally, in the concluding chapter, the editors delineate the principles of theorizing citizenship in diverse societies.

CHANGING THE BASIS OF CITIZENSHIP IN THE MODERN STATE

POLITICAL THEORY AND THE POLITICS OF DIVERSITY

EDITED BY HAKAN G. SICAKKAN
AND YNGVE LITHMAN

Nye publikasjoner:

West European Politics

Tidsskriftet *West European Politics* publiserte i september et temanummer med tittelen «Norway: The Transformation of a Political System» (Volume 38, number 4, september 2005). Temanummeret er redigert av professor Øyvind Østerud (Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo), og presenterer nye analyser med hensyn til hvordan vi kan forstå og generalisere det norske - og nordiske - case innenfor et komparativt og internasjonalt rammeverk.

Den norske tradisjonen innenfor komparativ politisk forskning, inspirert av Stein Rokkan og hans samtidige og senere fagfeller, nasjonalt og internasjonalt, tegnet et profilert bilde av den norske (nordiske) modell, særpreget blant annet av korporativ politikk, sterke landdistrikter og periferier, samt egalitære og sosial-demokratiske normer og verdier på tvers av det politiske spektrum. Dette tradisjonelle bildet av Norge er i ferd med å bli utdatert og stereotyp, selv om særtrekk ved den «nordiske modellen» fremdeles spiller en rolle i transisjonen av staten og samfunnet.

Temanummeret i *West European Politics* belyser hvordan og hvorfor den norske styreformens gjennomgang så raske endringer. Fra Institutt for sammenliknende politikk presenterer professor Per Selle, sammen med forsker Tommy Tranvik, en artikkel som analyserer forholdet mellom stat og borgere ut fra endringer i organisasjons-samfunnet og relasjonene mellom stat og kommuner. De argumenterer for at to sentrale deler av den norske demokratiske infrastrukturen - det sivile samfunnet med frivillige organisasjoner og det lokale selvstyret - nå blir sentralisert og preget av New Public Management på en måte som gjør dem til mindre effektive som talerør for den vanlige borger. Førsteamanuensis Nina C. Raalum diskuterer likestilling og politisk representasjon ut fra deskriptive og substansielle aspekter ved kvinners tilstedeværelse i politikken. Hun konkluderer blant annet med at Rokkans terskelmodell, som ble utviklet med grunnlag i analyser av den politiske mobilisering blant mannlige bønder og arbeidere, ikke kan generaliseres til kvinner, og belyser dessuten hvordan integrering av kvinner i politikken har bidratt til vesentlige endringer i politikken dagsorden og innhold.

Disse artiklene, sammen med mange interessante bidrag i tidsskriftet (i kronologisk rekkefølge forfattet av Tom Christensen, Hilmar Rommetveit, Harald Baldersheim, Anne Lise Fimreite, Kaare Strøm, Henry Valen, Knut Heidar, Trygve Guldbrandsen og Fredrik Engelstad) levner liten tvil om at den norske og nordiske modellen gjennomgår dyptgripende endringer av stor faglig og politisk interesse.

Nina C. Raalum

Notiser

Melding fra Danmark

Stein Kuhnle blir adjungert professor ved Syddansk Universitet. Ved Syddansk Universitet i Odense ble et Center for velfærdsstatsforskning åpnet den 28. november 2005. Centeret har fått tilknyttet en rekke internasjonale eksperter indenfor velfærdsforskning.

Det drejer sig om professor Stein Kuhnle (Universitetet i Bergen), professor Klas Åmark (Stockholms Universitet), professor Bo Rothstein (Göteborgs Universitet), Professor Nina Smith (Handelshøjskolen i Århus), professor Winfried Schmal (Zentrum für Sozialpolitik, Bremen) og Professor Peter Baldwin (University of California, LA).

Nyord i universitetsnorsk

Kvalitetsreformen er en prosess under stadig utvikling. I lys av de siste sakspapirer fra Departement, NOKUT og universitet henstilles enhver om å innarbeide følgende ord og begreper i sitt løpende arbeid med kvalitets sikring av forskning, undervisning og formidling:

- * prosesslegitimitet
- * forbedringsarbeid
- * læringsmål
- * rammekvalitet
- * forskningsstrategisk forankring
- * kvalitetsarbeid
- * kriteriedokument
- * avrop

(samt eventuelle andre utrop den enkelte måtte føle behov for etter å ha lest listen).

Konferanser

Nasjonale fagkonferanse for statsvitenskapelige fag, 4.- 6. januar 2006

Institutt for sammenliknende politikk og Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap, Universitetet i Bergen, inviterer til den 14. Nasjonale fagkonferansen for statsvitenskapelige fag, på Clarion Hotel Admiral, Bergen.

Key-note speaker: Professor Thomas Risse, Center for Transatlantic Foreign and Security Policy, Department of Political and Social Science, Freie Universität, Berlin

Fagkonferansen skal være et faglig forum for presentasjon og diskusjon av forskningsprosjekter. Målgruppen er både forskerrekutter og etablerte forskere og vi vil spesielt oppfordre PhD studenter til å delta.

Fagkonferansen vil bli organisert rundt presentasjon og diskusjon av paper i arbeidsgrupper, i tillegg til en eller to plenumsesjoner med foredrag og kommentarer/debatt.

<http://ugle.svf.uib./sampol/>

Tysk-norske forbindelser

Hundreårsmarkeringen av den fredelige unionsoppløsningen mellom Norge og Sverige har også gitt grunnlaget for å reflektere over de tysk-norske forbindelsene gjennom de seneste hundre år.

Utenriksdepartementene i Norge og Tyskland har finansiert et prosjekt som har bestått av to komponenter. På den ene siden skulle det lages en modulbasert utstilling som tematisk skulle omhandle den tysk-norske forbindelseshistorie på mange samfunnsområder gjennom hundre år, og på den andre siden skulle det lages en bok som skulle utdype utstillingens tema.

Utstillingen åpnet på Teknisk Museum i Oslo i slutten av oktober, og da forelå også i tysk og norsk utgave

boken *Hundert Jahre deutsch-norwegische Begegnungen. Nicht nur Lachs und Würstchen* (Norsk-tyske forbindelser gjennom hundre år. Ikke bare laks og pølser), redigert av professor Bernd Henningsen og medarbeidere ved Nord-Europa Institut ved Humboldt Universität i Berlin. Mer enn 100 norske og tyske forfattere har bidratt med 165 bidrag til boken (i alt 346 sider), deriblant, fra Universitetet i Bergen: Jostein Gripsrud fra Institutt for informasjons- og medievitenskap, Edgar Hovland og Bjarte Bruland fra Historisk institutt, Kjell S. Johannessen, Filosofisk institutt, og Stein Kuhnle, Institutt for sammenliknende politikk. Boken dekker bidrag om fem hovedtema: 1) næringsliv, teknikk og natur; 2) politiske og sosiale tilnærminger; 3) «tysktime»: skjæringspunkter i utdanning og vitenskap; 4) okkupasjon, fremmedgjøring og ny

tilnærming; og 5) Nordkapp versus Autobahn: Mellom naturromantikk og masseturisme. Prosjektets nettsider finnes på: www.laksogpølser.no. Selve utstillingen kommer til Bergen våren 2006.

Stein Kuhnle har to bidrag til boken, det gjelder:

Ulrich Brömmling and Stein Kuhnle, "Einleitung: Nah dran: Politik und Soziales", in Henningsen, Bernd et al. (Hrsg) *Hundert Jahre deutsch-norwegische Begegnungen. Nicht nur Lachs und Würstchen*, Berlin; Berliner Wissenschafts-Verlag, pp. 70-71, (2005).

Stein Kuhnle, "Sozialsysteme im Wandel", in Henningsen, Bernd et al. (Hrsg) *Hundert Jahre deutsch-norwegischen Begegnungen. Nicht nur Lachs und Würstchen*, Berlin; Berliner Wissenschafts-Verlag, pp. 85-87, (2005).

Berlin-notater

Etter noen måneders opphold i Berlin - riktignok med noen avbrekk til Shanghai, Christiesgate, Johannesburg og Bønnesskogen - har jeg fått det inntrykk at det politiske liv i **Die Deutsche Demokratische Bundesrepublik Deutschland** er minst like intrigant som det vi stadig fornemmer fra den norske rikshovedstaden. Noe overraskende har valget i september omsider gitt Tyskland **eine grosse Koalition**, men som mange frykter skal bli **die grosse Depression**, et tema tyskere synes å omgås mer hyppig enn hjemme om vi foretar en sammenlignende telling av boktitler med **'Angst'** i tittelen hos bokhandlerne i Berlin og Bergen.

Den nye **Kanzlerin**, historiens første, Angela Merkel - eller **Angie** til hverdags - har avgitt sin regjerings-erklæring uten store vyer, men til enorm applaus fra en dominerende forsamling storkoalisjonære representanter i **Bundestag**. Som kjent, eller ikke, er det i motsetning til i Stortinget tillatt både å le høyt og applaudere heftig i Tysklands fremste representative demokratiske forum (men det tjener ikke den demokratiske effektiviteten og deliberasjon, som det fint heter, med stadige livgivende applauderende avbrudd). Med en liten gest eller hilsen til den tilnærmet **überparteiliche Willy Brandts** visjon om **«Mehr Demokratie**

wagen», lanserte Angela Merkel det nye ledemotiv for koalisjonen: **«Mehr Freiheit wagen»**, mer egetansvar, mindre stat. Har jeg hørt det før? Politikere med visjoner utover dette henvises til fastlegen, skjont på disse berlinske trakter heter det vel huslegen.

Sosialsystemer skal bygges om og ned, men samtidig henvises stadig til Skandinavia som modell for vellykkede velferdsstater. Men det behøver ikke bety en motsetning - de skandinaviske velferdsstatene er nok - til en relativt billigere penge - bedre konstruert for å vareta sosial trygghet for alle, skape arbeid til flere, og til å legge grunnlaget for mer vekstdynamikk i økonomien. Og det selv om vi har 25% moms i Norge, mens tyske forbrukere og næringsdrivende gremmes over den nye regjeringens politikk om å øke moms fra 16 til 19% om ett års tid.

Ikke alle velgere - og særlig ikke alle politikere - i regjeringspartiene er lykkelige for storkoalisjonen. Og ved Universitetet i Göttingen sitter en veldig SPD-farget partiforskende og SPD-rådgivende professor (navn kan være nevnt) og regner trøstig på sine velgertall og mener å ha grunn til å se de neste årene forventningsfullt i møte. Han har regnet ut at det dør en CDU-velger hvert 31. sekund, og med

denne partispesifikke mortalitetsraten kan SPD rolig se frem mot et flertall om fire år, mener han. SPD-velgere er formodentlig udødelige (men man kan jo ikke bringe flere variable inn i regnestykket enn politisk sunt er).

Statistikk tar overhånd. Det er også vitenskapelig regnet ut at tyskere ler i gjennomsnitt seks minutter per dag, britene ler 15 minutter, mens italienerne troner Eurotoppen med 19 minutter, og vi kan vel regne med at de politiske tilstandene der bidrar sitt til å heve gjennomsnittet. Med sedvanlig tysk alvor er det laget en tysk latterklubb som har som mål å få tyskere til å le i gjennomsnitt 20 minutter pr dag. Den ferske regjeringserklæringen er neppe et bidrag i så henseende, men det sies klokkelig ingenting om tidsperspektivet. Vi venter i spenning på latterklubbens fremdriftsrapport og egen-evaluering om fire år.

Stein K., Berlin, 1. desember 2005